

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 25.4.2006
KOM(2006) 170 lopullinen

2006/0059 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Alpeja koskevaan yleissopimukseen liittyvän vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. TAUSTAA

Euroopan yhteisö allekirjoitti Alppien suojelua koskevan yleissopimuksen (Alppeja koskevan yleissopimuksen) Salzburgissa 7. marraskuuta 1991 ja ratifioi sen 26. helmikuuta 1996 tehdyllä neuvoston päätöksellä 96/191/EY¹. Yleissopimus tuli voimaan 4. huhtikuuta 1998. Muut sopimuspuolet ovat Italia, Itävalta, Liechtenstein, Monaco, Ranska, Saksa, Slovenia ja Sveitsi.

Syyt, joiden vuoksi neuvoston päätös tehtiin, pitävät paikkansa edelleen. Ne ovat seuraavat:

- (1) *yleissopimuksen solmiminen on osa yhteisön osallistumista kansainvälisiin toimiin ympäristön suojelemiseksi ympäristöä koskevan Euroopan yhteisön viidennen toimintaohjelman (1992) mukaisesti ja*
- (2) *Alppien suojelu on suuri haaste kaikille jäsenvaltioille Alppialueen taloudellisten, sosiaalisten ja ekologisten ongelmien rajoja ylittävän luonteen takia.*

Alppeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 2 ja 3 kappaleen perusteella tehdään pöytäkirjat, joissa määrätään konkreettisista toimenpiteistä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Yksi tällainen pöytäkirja on vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja. Ratifioidessaan Alppeja koskevan yleissopimuksen Euroopan yhteisö sitoutui noudattamaan yleissopimuksesta johtuvia velvoitteita.

Vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan allekirjoittaminen ja ratifiointi on yhdenmukaista Euroopan yhteisön maatalouspolitiikan ja erityisesti EY:n perustamissopimuksen 36 ja 37 artiklan kanssa.

2. YHTEISÖ JA VUORISTOALUEIDEN MAATALOUTTA KOSKEVA PÖYTÄKIRJA

Euroopan komissio osallistui vuoristoalueiden maataloutta koskevasta pöytäkirjasta käytyihin neuvotteluihin, ja pöytäkirja on saanut paljon vaikutteita yhteisön poliitikoista ja lainsäädännöstä. Euroopan yhteisö parafoi pöytäkirjan Chambéryssä 20. joulukuuta 1994 pidetyssä Alppeja koskevaa yleissopimusta käsittelevässä ministerikonferenssissa. Viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana komissio on osallistunut rajallisesti alueellisiin yleissopimuksiin, kuten Alppeja koskevaan yleissopimukseen, minkä vuoksi pöytäkirjan ratifiointia ehdotetaan vasta nyt.

Vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan tarkoituksena on sen 1 artiklan mukaisesti kestävän kehityksen yleistavoitteen puitteissa varmistaa paikallisiin oloihin sopivan ja ympäristöystävällisen vuoristoalueiden maatalouden säilyttäminen ja edistäminen ottaen huomioon, että sillä on olennaisen tärkeä vaikutus asutuksen ylläpitämiseen ja kestävien taloudellisten toimintojen säilyttämiseen. Tämä tarkoittaa tyypillisten korkealaatuisten tuotteiden tuottamista, luonnollisen elinympäristön säilyttämistä, luonnon aiheuttamien vaarojen ehkäisemistä sekä maiseman kauneuden ja arvon säilyttämistä. Sopimuspuolten on pyrittävä optimoimaan kaikki vuoristoalueiden maatalouden toiminnot.

¹ EYVL L 61, 12.3.1996, s. 31.

Vuoristoalueiden maataloutta koskevassa pöytäkirjassa määrätty toimenpiteet, kuten vuoristoalueiden maatalouden edistäminen ja elinolojen parantaminen, maankäyttö, ympäristöystävällinen maatalous, myyninedistäminen ja markkinointi tai metsäalan toimenpiteet, ovat EU:n maatalouslainsäädännön ja -politiikan sekä nykykehityksen mukaiset.

Agenda 2000 -asiakirjan mukaan maaseudun kehittäminen on yhteisen maatalouspolitiikan toinen pilari. Näin ollen Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen 17 päivänä toukokuuta 1999 annetusta neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1257/1999² on tullut osa yhteistä maatalouspolitiikkaa. Asetuksessa vahvistetaan epäsuotuisille alueille myönnettävää tukea ja maatalouden ympäristötoimenpiteitä koskevat säännökset; niistä onkin tullut toisen pilarin keskeinen osatekijä. Nämä toimenpiteet liittyvät toisaalta maan tuotantokäyttöön, kuten luonnon monimuotoisuuden tai luonnonarvon kannalta merkittävillä alueilla toteutettaviin toimiin, kyseiseltä alueelta peräisin olevien paikallisrotujen geneettisen monimuotoisuuden suojeluun, eroosion ja maastopalojen torjuntaan sekä perinteiselle maisemalle ominaisten viljelyjärjestelmien ylläpitämiseen, ja toisaalta muuhun kuin tuotantokäyttöön, kuten maaseutu- ja maisemaelementtien säilyttämiseen.

Vuodesta 2007 aletaan soveltaa uutta maaseudun kehittämissäädöksiä, josta säädetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1698/2005³ ja maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista (ohjelmakausi 2007–2013) tehdyssä neuvoston päätöksessä. Tulevassa maaseudun kehittämissäädöksessä keskitytään kolmeen avainalueeseen: elintarviketalous, ympäristö sekä maaseudun elinkeinot ja väestö laajemmin käsitettynä. Uuden sukupolven maaseudun kehittämissäädökset ja -ohjelmat laaditaan toimintalinjojen ympärille. Näitä ovat maa-, metsä- ja elintarviketalouden kilpailukykyä koskeva toimintalinja, ympäristöä ja maankäyttöä koskeva toimintalinja sekä maaseutualueiden elämänlaadun parantamista ja taloudellisen toiminnan monipuolistamista koskeva toimintalinja. Strategioilla ja ohjelmilla vastataan vuoristoalueiden taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöllisiin haasteisiin.

Kilpailukykyä koskevassa toimintalinjassa sovellettavat toimenpiteet kohdistetaan maa-, metsä- ja elintarviketalouden inhimilliseen ja fyysiseen pääomaan (tiedonsiirron ja innovaatioiden edistäminen) sekä laadukkaaseen tuotantoon. Ympäristöä ja maankäyttöä koskevan toimintalinjan toimenpiteillä pyritään suojelemaan ja parantamaan luonnonvaroja sekä säilyttämään luonnonarvoltaan merkittävät maa- ja metsätaloustuotantojärjestelmät sekä kulttuurimaisemat Euroopan maaseutualueilla.

Niinpä yhteisen maatalouspolitiikan kehityksen olisi Lissabonissa ja Göteborgissa kokoontuneiden Eurooppa-neuvostojen päätelmien mukaisesti ”myötävaikutettava kestävä kehityksen saavuttamiseen asettamalla tarkistuksen painopisteeksi terveellisten ja korkealaatuisten tuotteiden, ympäristöllisesti kestävien tuotantomenetelmien, myös luonnonmukaisen tuotannon, uusiutuvien raaka-aineiden ja biologisen monimuotoisuuden suojelun edistäminen”.

3. PÄÄTELMÄT

Alppialueella on runsaat luonnonvarat (vesivarat mukaan luettuina), maatalouden harjoittamismahdollisuudet sekä historiallinen ja kulttuurinen merkitys. Se on arvokas

² EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80.

³ EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.

elinympäristö ja taloudellisen toiminnan ja vapaa-ajan ympäristö sekä paikalliselle väestölle että muiden alueiden väestölle. Viljelijät joutuvat kuitenkin Alppialueen pinnanmuotojen ja ilmaston vuoksi toimimaan epäsuotuisissa elin- ja tuotanto-olosuhteissa.

Alppeja koskeva yleissopimus ja sen vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja ovat väline, jonka avulla Euroopan yhteisö voi varmistaa ympäristöystävällisen maatalouden harjoittamisen tällä erittäin herkällä, useiden valtioiden alueelle ulottuvalla vuoristovyöhykkeellä ja välillisesti ylläpitää luonnon- ja kulttuuriperintöä ja laadukkaiden elintarvikkeiden tuotantoa. Se muodostaa kehyksen, jonka puitteissa voidaan toteuttaa rajat ylittävää lähestymistapaa, joka sisältää yhteiset tavoitteet ja toimet Alppialueen erityisongelmien ratkaisemiseksi. Euroopan yhteisö on sitoutunut yleissopimuksen ja pöytäkirjan tavoitteisiin, ja pöytäkirja on jo parafoitu. Pöytäkirjan ratifiointi varmistaisi EY:n sitoutumisen, olisi vahva poliittinen signaali ja edistäisi tämän Euroopalle arvokkaan alueen ekologista kehitystä. Sen vuoksi Euroopan yhteisön olisi tehtävä vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja. Neuvostoa pyydetään hyväksymään pöytäkirja hyväksymällä oheinen päätösehdotus.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Alpeja koskevaan yleissopimukseen liittyvän vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 36 ja 37 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁴,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Alppialueella on runsaat luonnonvarat (vesivarat mukaan luettuina), maatalouden harjoittamismahdollisuudet sekä historiallinen ja kulttuurinen merkitys, ja se on arvokas elinympäristö ja taloudellisen toiminnan ja vapaa-ajan ympäristö sekä paikalliselle väestölle että muiden alueiden väestölle. Viljelijät joutuvat kuitenkin alppialueen pinnanmuotojen ja ilmaston vuoksi toimimaan epäsuotuisissa elin- ja tuotanto-olosuhteissa.
- (2) Alppien suojelua koskeva yleissopimus (Alpeja koskevan yleissopimuksen) allekirjoitettiin yhteisön puolesta 7 päivänä marraskuuta 1991 ja ratifioitiin 26 päivänä helmikuuta 1996 tehdyllä neuvoston päätöksellä 96/191/EY⁵; yleissopimus tuli voimaan 4 päivänä huhtikuuta 1998. Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 2 ja 3 kappaleen perusteella tehdään pöytäkirjat, joissa määrätään konkreettisista toimenpiteistä sen tavoitteiden saavuttamiseksi; yksi tällainen pöytäkirja on vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja.
- (3) Euroopan komissio osallistui vuoristoalueiden maataloutta koskevasta pöytäkirjasta käytyihin neuvotteluihin, ja pöytäkirja on saanut paljon vaikutteita yhteisön politiikoista ja lainsäädännöstä. Euroopan yhteisö parafoi Alpeja koskevaan yleissopimukseen liittyvän vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan Chambéryssä 20 päivänä joulukuuta 1994.
- (4) Vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan tarkoituksena on sen 1 artiklan mukaisesti kestävä kehityksen yleistavoitteen puitteissa varmistaa paikallisiin oloihin sopivan ja ympäristöystävällisen vuoristoalueiden maatalouden säilyttäminen ja edistäminen ottaen huomioon, että sillä on olennaisen tärkeä vaikutus asutuksen

⁴ EUVL C ..., ..., s.

⁵ EYVL L 61, 12.3.1996, s. 31.

ylläpitämiseen ja kestävien taloudellisten toimintojen säilyttämiseen. Tämä tarkoittaa tyyppillisten korkealaatuisten tuotteiden tuottamista, luonnollisen elinympäristön säilyttämistä, luonnon aiheuttamien vaarojen ehkäisemistä sekä perinteisen maaseudun kauneuden ja arvon säilyttämistä. Sopimuspuolten olisi pyrittävä optimoimaan kaikki vuoristoalueiden maatalouden toiminnot.

- (5) Vuoristoalueiden maataloutta koskevassa pöytäkirjassa määrätyt tavoitteet ja toimenpiteet, kuten vuoristoalueiden maatalouden edistäminen ja elinolojen parantaminen, maankäyttö, ympäristöystävällinen maatalous, myyminen edistäminen ja markkinointi tai metsäalan toimenpiteet, ovat EU:n maatalouslainsäädännön ja -politiikan sekä erityisesti Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005⁶ mukaiset.
- (6) Pöytäkirja muodostaa kehyksen, jonka puitteissa voidaan toteuttaa rajat ylittävää lähestymistapaa, joka sisältää yhteiset tavoitteet ja toimet Alppialueen erityisongelmien ratkaisemiseksi.
- (7) Alpeja koskeva yleissopimus ja vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja koskevat 13:a miljoonaa asukasta ja lähes 6 000:ta yhteisöä 19 miljoonan hehtaarin suuruisella alueella. Alpeilla on suuri merkitys myös muiden alueiden asukkaille.
- (8) Alpeja koskeva yleissopimus ja sen täytäntöönpanoa koskevat pöytäkirjat, joihin myös vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja kuuluu, ovat ensimmäisiä vuoristoalueita koskevia kansainvälisiä sopimuksia, jotka toimivat malleina muille alueille.
- (9) Vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan ratifioiminen varmistaisi EY:n sitoutumisen, olisi vahva poliittinen signaali ja edistäisi tämän Euroopalle arvokkaan alueen ekologista kehitystä.
- (10) Siksi on asianmukaista hyväksyä pöytäkirja yhteisön puolesta,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta Alpeja koskevaan yleissopimukseen liittyvä vuoristoalueiden maataloutta koskeva pöytäkirja, joka on parafoitu Chambéryssä 20 päivänä joulukuuta 1994.

Pöytäkirjan teksti on tämän päätöksen liitteenä I.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, joilla on valtuudet tallettaa hyväksymisasiakirja Euroopan yhteisön puolesta pöytäkirjan 24 artiklan mukaisesti sekä tallettaa liitteenä oleva julistus.

⁶ EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE I

PÖYTÄKIRJA VUONNA 1991 TEHDYN ALPEJA KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA VUORISTOALUEIDEN MAATALOUDEN ALALLA

PÖYTÄKIRJA VUORISTOALUEIDEN MAATALOUESTA

Johdanto-osa

Italian tasavalta,
Itävallan tasavalta,
Liechtensteinin ruhtinaskunta,
Monacon ruhtinaskunta,
Ranskan tasavalta,
Saksan liittotasavalta,
Slovenian tasavalta,
Sveitsin valaliitto

ja

Euroopan yhteisö,

jotka

noudattavat 7 päivänä marraskuuta 1991 tehdystä Alppien suojelua koskevasta yleissopimuksesta (Alpeja koskeva yleissopimus) johtuvaa tehtäväänsä varmistaa alppialueen suojelua ja kestävästä kehitystä koskevat yleiset toimintalinjat,

noudattavat Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdasta johtuvia velvollisuuksiaan,

ovat tietoisia, että niiden tehtävänä on yleisen edun mukaisesti turvata perinteisen kulttuurimaiseman hoito ja paikallisiin oloihin sopivan ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavan maatalouden harjoittaminen sekä edistää niitä ottaen huomioon epäsuotuisat taloudelliset olosuhteet,

ovat tietoisia, että runsaiden luonnonvarojensa ja vesivarojensa, maatalouden harjoittamismahdollisuuksiensa, historiallisen ja kulttuurisen merkityksensä ja aluetta halkovien liikennereittien ansiosta sekä arvokkaana eurooppalaisena elinympäristönä ja taloudellisen toiminnan ja vapaa-ajan ympäristönä alppialueella tulee jatkossakin olemaan olennainen merkitys ennen kaikkea paikalliselle väestölle mutta myös muiden alueiden väestölle,

ovat vakuuttuneita, että paikallisen väestön on voitava määrittää oma sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kehityssuunnitelmansa ja osallistua sen toteuttamiseen nykyisissä institutionaalisissa puitteissa,

ovat vakuuttuneita, että taloudelliset edut on sovittava yhteen ympäristövaatimusten kanssa ottaen huomioon kunkin alueen erityspiirteet ja maatalouden keskeinen asema,

ottavat huomioon merkityksen, joka maataloudella on aina ollut alppialueella, ja sen olennaisen tärkeän vaikutuksen, joka tällä talouden sektorilla on nyt ja jatkossakin erityisesti vuoristoalueilla; maatalous on näillä alueilla keskeinen voimavara, joka ylläpitää riittävää väestötiheyttä, tarjoaa elintarvikkeita väestölle, tuottaa tyypillisiä korkealaatuisia tuotteita, säilyttää ja ylläpitää kulttuurimaisemaa etenkin matkailukäyttöä varten ja suojelee maaperää eroosiolta, lumivyöryiltä ja tulvilta,

ovat tietoisia, että maataloudessa käytetyillä menetelmillä ja niiden tehokkuudella on määräävä vaikutus luontoon ja maisemaan ja että laajamittaisessa viljelykäytössä olevan maaseutu ympäristön on toimittava myös Alppien kasviston ja eläimistön elinympäristönä,

tunnustavat, että vuoristoalueiden pinnanmuotojen ja ilmaston vuoksi viljelijät joutuvat toimimaan epäsuotuisissa elin- ja tuotanto-olosuhteissa,

ovat vakuuttuneita, että tietyt ongelmat voidaan ratkaista vain rajat ylittävällä tasolla ja edellyttävät yhteisiä toimenpiteitä alppialueen valtioilta ja että erityisesti on syytä toteuttaa kansallisella ja Euroopan tasolla taloudellisia ja sosiaalisia mukauttamis- ja liitännäistoimenpiteitä, jotta vuoristoalueiden viljelijöiden ja heidän tilojensa tulevaisuutta ei vaarannettaisi soveltamalla pelkästään taloudellisia parametreja,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla Tavoitteet

1. Tässä pöytäkirjassa vahvistetaan kansainvälisen tason toimenpiteet paikallisiin oloihin sopivan ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavan vuoristoalueiden maatalouden säilyttämiseksi ja edistämiseksi; pöytäkirjan tarkoituksena on tunnustaa ja turvata jatkossakin vuoristoalueiden maatalouden olennaisen tärkeä vaikutus asutuksen ylläpitämiseen ja kestävien taloudellisten toimintojen säilyttämiseen, erityisesti tuottamalla tyypillisiä korkealaatuisia tuotteita, sekä sen vaikutus luonnollisen elinympäristön säilyttämiseen, luonnon aiheuttamien vaarojen ehkäisemiseen sekä luonnon- ja kulttuurimaiseman kauneuden ja virkistysarvon ja alppialueen elämäntavan säilyttämiseen.
2. Sopimuspuolet pyrkivät tätä pöytäkirjaa täytäntöönpannessaan optimoimaan kaikki vuoristoalueiden maatalouden toiminnot.

2 artikla Tavoitteiden huomioon ottaminen muiden alojen politiikassa

Sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan huomioon tämän pöytäkirjan tavoitteet myös muiden alojen politiikassa.

3 artikla

Perusvelvoitteet yleisissä taloudellisissa puitteissa

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että maatalouspolitiikka on yleisen talouspolitiikan puitteissa mukautettava kaikilla tasoillaan kestävä ja tasapainoisen kehityksen vaatimukseen, jotta annetuissa finanssipoliittisissa olosuhteissa voidaan:

- a) edistää erityisesti vuoristoalueilla ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavaa maataloutta ja sen yleisen edun mukaisia toimintoja tämän pöytäkirjan 7 artiklan mukaisesti,
- b) toteuttaa merkityksellisiä toimia vuoristoalueiden autoitumisen ehkäisemiseksi takaamalla siellä riittävät elinolosuhteet sosiaali- ja rakennepoliittisilla toimenpiteillä, jotka liittyvät maatalous- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteiden kokonaisuuteen.

4 artikla

Viljelijöiden asema

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että erityisesti vuoristoalueilla maatalous on vuosisatojen saatossa muovannut maisemaa ja antanut sille sen historiallisen luonteen ja kulttuurisen arvon. Siksi on syytä tunnustaa se keskeinen asema, joka viljelijöillä on luonnon- ja kulttuurimaiseman säilyttämisessä nyt ja tulevaisuudessa toteuttamiensa monipuolisten tehtävien kautta; tästä syystä viljelijöiden on voitava osallistua vuoristoalueita koskevaan päätöksentekoon ja toimenpiteisiin.

5 artikla

Alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen

1. Jokainen sopimuspuoli määrittelee nykyisissä institutionaalisissa puitteissaan parhaan koordinointi- ja yhteistyötason instituutioiden sekä niiden alue- ja paikallisviranomaisten välillä, joita asia suoraan koskee, jotta voidaan edistää yhteisvastuullisuutta erityisesti synergian hyödyntämiseksi ja kehittämiseksi vuoristoalueiden maataloutta koskevan politiikan soveltamisessa ja siitä johtuvien toimenpiteiden toteuttamisessa.
2. Alue- ja paikallisviranomaiset, joita asia suoraan koskee, osallistuvat tämän politiikan ja näiden toimenpiteiden eri valmistelu- ja toteutusvaiheisiin toimivaltansa mukaisesti nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.

6 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Sopimuspuolet sopivat:

- a) tekevänsä yhteisiä arviointeja maatalouspolitiikan kehittämisestä ja varmistavansa vastavuoroisen kuulemisen ennen kaikkien maatalouspolitiikkaan liittyvien merkittävien päätösten tekemistä tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi,
- b) varmistavansa tässä pöytäkirjassa vahvistettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisen rajat ylittävällä yhteistyöllä, johon osallistuvat kaikki toimivaltaiset viranomaiset ja erityisesti aluehallinnot ja paikallisviranomaiset,

- c) edistävänsä tietämyksen ja asiantuntemuksen vaihtoa ja yhteisiä aloitteita tutkimus- ja koulutuslaitosten, maatalous- ja ympäristöjärjestöjen sekä tiedotusvälineiden välisen kansainvälisen yhteistyön kautta.

II LUKU ERITYISTOIMENPITEET

7 artikla

Vuoristoalueiden maatalouden edistäminen

1. Sopimuspuolet pyrkivät eriyttämään maatalouspolitiikan toimenpiteet niiden kaikilla tasoilla erilaisten paikallisten olosuhteiden mukaan ja edistämään vuoristoalueiden maataloutta ottaen huomioon paikalliset luonnonhaitat. Tukea on annettava erityisesti tiloille, jotka takaavat maataloustoiminnan vähimmäistason ylläpitämisen erittäin syrjäisillä seuduilla.
2. Vuoristoalueiden maatalouden vaikutus luonnon- ja kulttuurimaisemien säilyttämiseen ja hoitoon sekä luonnon aiheuttamien vaarojen ehkäisemiseen yleisen edun mukaisesti on korvattava asianmukaisesti sellaisten määrättyihin hankkeisiin ja palveluihin liittyvien sopimusten puitteissa, joissa mennään yleisiä velvoitteita pidemmälle.

8 artikla

Yhdyskuntasuunnittelu ja kulttuurimaisema

1. Sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan huomioon vuoristoalueiden erityisolosuhteet luonnon- ja kulttuurimaisemaa kunnioittaen yhdyskuntasuunnittelussa, maankäytössä, maankäytön uudelleenjärjestelyissä ja maaperän parannuksessa.
2. Jotta vuoristoalueiden maatalous voi täyttää moninaiset tehtävänsä, sen käytössä on ensinnäkin oltava riittävästi maata paikallisiin oloihin sopivan ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavan maataloustoiminnan harjoittamiseen.
3. Tässä yhteydessä on tarpeellista varmistaa kulttuurimaiseman perinteisten elementtien (metsät, metsäkaistaleet, pensasaidat, pensaikot, kosteat, kuivat ja karut niityt sekä vuoristoniityt) säilyttäminen tai palauttaminen sekä käyttö.
4. Erityisiä toimenpiteitä on toteutettava maaseudun perinteisten rakennusten ja arkkitehtonisten rakenteiden säilyttämiseksi sekä kullekin seudulle ominaisten rakennusmenetelmien ja materiaalien käytön ylläpitämiseksi.

9 artikla

Ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavat viljelymenetelmät. Tyypilliset tuotteet

Sopimuspuolet sitoutuvat hyväksymään kaikki yhteisten vaatimusten soveltamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotta vuoristoalueilla voidaan edistää laajaperäisten, ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien ja alueelle luonteenomaisten viljelymenetelmien käyttöä ja levittämistä sekä suojella ja edistää tyypillisiä maataloustuotteita, joille ovat ominaisia maatieteellisesti rajatut, ainutlaatuiset ja ympäristöä vähän kuormittavat tuotantotavat.

10 artikla

Paikallisiin olosuhteisiin mukautettu karjankasvatus ja geeniperimän moninaisuus

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että paikallisiin olosuhteisiin ja käytössä olevaan pinta-alaan mukautettu karjankasvatus on vuoristoalueiden maatalouden olennainen osa sekä tulonlähteenä että maaseudun identiteetin ja kulttuurin määräävänä tekijänä. Tästä syystä on pidettävä yllä karjataloutta, perinteisten kotieläinten kasvatus mukaan luettuna, ja vuoristoalueille ominaista rotujen kirjoa ja tyypillisiä tuotteita; tällainen karjankasvatus on mukautettava paikallisiin olosuhteisiin ja käytettävissä olevaan pinta-alaan ja sen on kuormitettava ympäristöä mahdollisimman vähän.
2. Tätä varten on säilytettävä tarvittavat maatalousrakenteet ja laidun- ja metsäalueet, jotta paikallisiin olosuhteisiin mukautettu tasapaino laidunten ja karjan välillä voidaan säilyttää osana mukautettua laajaperäistä laiduntaloutta.
3. Lisäksi on hyväksyttävä tarvittavat toimenpiteet karjaeläinten ja viljelykasvien geeniperimän monimuotoisuuden säilyttämiseksi; näitä toimenpiteitä on toteutettava erityisesti maataloustutkimuksen ja -neuvonnan aloilla.

11 artikla

Kauppan edistäminen

1. Sopimuspuolet pyrkivät luomaan suotuisat olosuhteet vuoristoalueiden maataloustuotteiden kaupan pitämiselle niiden myynnin lisäämiseksi paikan päällä ja niiden kilpailukyvyyn parantamiseksi kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.
2. Myynnin edistäminen tapahtuu muun muassa sellaisten alkuperämerkintöjen ja laatutakuiden avulla, jotka mahdollistavat sekä tuottajien että kuluttajien suojelun.

12 artikla

Tuotannon rajoittaminen

Jos maataloustuotantoa rajoitetaan, sopimuspuolet pyrkivät ottamaan huomioon vuoristoalueiden erityisvaatimukset, jotka koskevat tuotannon mukauttamista paikallisiin olosuhteisiin ja mahdollisimman vähäisen kuormituksen aiheuttamista ympäristölle.

13 artikla

Maa- ja metsätalouden toisiaan täydentävä luonne

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että maa- ja metsätalouden toisiaan täydentävyys ja osittainen keskinäinen riippuvuus vuoristoalueilla edellyttää niiden yhdennettyä suunnittelua. Tästä syystä ne edistävät:

- a) ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavaa metsätaloutta sekä tilojen täydentävänä tulonlähteenä että maataloustyöntekijöiden sivutoimena,
- b) sellaista metsien suojaavien, tuotannollisten ja virkistyskäyttöön liittyvien tehtävien sekä ekologisten ja biogeneettisten toimintojen huomioon ottamista suhteessa maatalousmaahan, jossa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet ja joka on sopusoinnussa maiseman kanssa,

- c) laiduntalouden ja riistakannan sääntelyä siten, että ehkäistään kestäättömät vahingot metsille ja viljelylle.

14 artikla
Täydentävät tulonlähteet

Sopimuspuolet tunnustavat perhetilojen perinteisesti tärkeän merkityksen vuoristoalueiden maataloudessa, ja tukeakseen tällaisia tiloja taloudellisena toimintana – joko pääasiallisena, täydentävänä tai sivutoimena – ne edistävät täydentävien tulonlähteiden luomista ja kehittämistä vuoristoalueilla, erityisesti paikallisväestön aloitteesta ja sen hyödyksi ja etenkin maatalouteen sidoksissa olevilla aloilla kuten metsätaloudessa, matkailussa ja käsiteollisuudessa sopusoinnussa luonnon- ja kulttuurimaiseman säilyttämisen kanssa.

15 artikla
Elin- ja työolojen parantaminen

Sopimuspuolet edistävät sellaisten palvelujen vahvistamista ja laadun parantamista, jotka ovat välttämättömiä vuoristoalueiden maa- ja metsätaloustyöntekijöiden epäsuotuisien olosuhteiden parantamiseksi, jotta heidän elin- ja työolojensa parantaminen voidaan sitoa muilla aloilla ja alppialueen muissa osissa tapahtuvaan taloudellisen ja sosiaaliseen kehitykseen. Tässä yhteydessä tehtävät päätökset eivät saa perustua pelkästään taloudellisiin näkökohtiin. Tämä koskee pääasiassa yhteyksiä, asuin- ja maatalousrakennusten rakentamista ja uudistamista sekä teknisten laitteiden ja välineiden ostoa ja huoltoa.

16 artikla
Täydentävät toimenpiteet

Sopimuspuolet voivat toteuttaa tässä pöytäkirjassa tarkoitettuja toimenpiteitä täydentäviä toimenpiteitä vuoristoalueiden maatalouden alalla.

III LUKU
TUTKIMUS, KOULUTUS JA TIEDOTUS

17 artikla
Tutkimus ja seuranta

1. Sopimuspuolet edistävät ja yhdenmukaistavat tiiviissä yhteistyössä kaikkea sellaista tutkimusta ja järjestelmällistä seurantaa, joka vaikuttaa hyödylliseltä tämän pöytäkirjan tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Sopimuspuolet edistävät erityisesti vuoristoalueiden maatalouteen keskittyvää maataloustutkimusta, jota on kehitettävä siten, että se vastaa mahdollisimman hyvin konkreettisia paikallisia olosuhteista. Tämä tutkimus on liitettävä maatalouspolitiikan toimenpiteiden määrittely- ja varmentamisprosessiin, ja siitä saatuja tuloksia on sovellettava maatalouteen liittyvään koulutukseen ja teknisiin tukitoimiin.
3. Sopimuspuolet huolehtivat siitä, että tutkimustoiminnasta ja järjestelmällisestä seurannasta kansallisella tasolla saadut tulokset yhdistetään yhteiseen jatkuvan seurannan ja tiedotuksen järjestelmään ja että ne annetaan yleiseen käyttöön nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.

4. Sopimuspuolet laativat vertailun vuoristoalueiden maatalouden taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta eri vuoristoalueilla ottaen huomioon tässä pöytäkirjassa vahvistetut tavoitteet ja toimenpiteet.
5. Vertailu on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siinä on käsiteltävä erityisiä ongelmia aiheuttavia aiheita ja alueita, toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta ja tarvittavia toimenpiteitä. Siinä on ensisijaisesti käsiteltävä tietoja, jotka liittyvät väestönkehitykseen ja sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen. Näiden yhteydessä on käsiteltävä eri alueiden maantieteellisiä, taloudellisia ja infrastruktuureihin liittyviä indikaattoreita sekä Alpeja koskevassa yleissopimuksessa ja tässä pöytäkirjassa tarkoitettua kestävää ja tasapainoista kehitystä vastaavien kriteerien määrittelyä.
6. Ensisijaisina on pidettävä myös liitteessä lueteltuja aiheita.

18 artikla **Koulutus ja tiedotus**

1. Sopimuspuolet edistävät perus- ja jatkokoulutusta sekä tämän pöytäkirjan tavoitteita, siihen liittyviä toimenpiteitä ja niiden toteuttamista koskevaa tiedottamista yleisölle.
2. Sopimuspuolet edistävät erityisesti:
 - a) perus- ja jatkokoulutuksen, maatalousalan teknisen tuen sekä liikkeenjohtoon ja taloushallintoon liittyvän avunannon tehokkaampaa kehittämistä unohtamatta luonnon- ja ympäristönsuojelua. Yleinen koulutustarjonta on jäsennettävä siten, että sillä edistetään suuntautumista ja valmistautumista muihin vaihtoehtoihin tai täydentäviin ammatteihin maatalouteen liittyvillä aloilla;
 - b) laajaa ja objektiivista tiedottamista, joka ei rajoitu ainoastaan niihin henkilöihin ja hallintoihin, joita asia suoraan koskee, vaan joka saavuttaa – etenkin tiedotusvälineiden kautta – laajimman mahdollisen yleisön alppialueella ja sen ulkopuolella tietoisuuden lisäämiseksi vuoristoalueiden maatalouden toiminnoista ja niitä koskevan mielenkiinnon herättämiseksi.
3. Ensisijaisina on pidettävä myös liitteessä lueteltuja aiheita.

IV LUKU **TÄYTÄNTÖÖNPANO, VALVONTA JA ARVIOINTI**

19 artikla **Täytäntöönpano**

Sopimuspuolet sitoutuvat huolehtimaan tämän pöytäkirjan täytäntöönpanosta toteuttamalla asianmukaiset toimenpiteet nykyisissä institutionaalisissa puitteissa.

20 artikla **Velvoitteiden noudattamisen valvonta**

1. Sopimuspuolet raportoivat säännöllisesti pysyväälle komitealle tämän pöytäkirjan nojalla toteutetuista toimenpiteistä. Raporteissa käsitellään myös toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta. Sopimuspuolten välisessä konferenssissa määritetään, kuinka usein raportit laaditaan.

2. Pysyvä komitea tarkastelee raportit varmistuakseen siitä, että sopimuspuolet ovat täyttäneet tästä pöytäkirjasta johtuvat velvoitteensa. Pysyvä komitea voi myös pyytää asianomaisilta sopimuspuolilta täydentäviä tietoja tai käyttää muita tietolähteitä.
3. Pysyvä komitea laatii sopimuspuolten väliselle konferenssille raportin siitä, kuinka sopimuspuolet ovat noudattaneet tästä pöytäkirjasta johtuvia velvoitteitaan.
4. Sopimuspuolten välinen konferenssi ottaa tämän raportin huomioon. Jos se toteaa, että velvoitteita on laiminlyöty, se voi antaa suosituksia.

21 artikla

Määräysten toimivuuden arviointi

1. Sopimuspuolet tarkastelevat ja arvioivat säännöllisesti tämän pöytäkirjan määräysten toimivuutta. Jos se on tarpeen tavoitteiden toteuttamiseksi, ne tekevät tähän pöytäkirjaan asianmukaiset muutokset.
2. Alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat tähän arviointiin nykyisissä institutionaalisissa puitteissa. Myös tällä alalla toimivia valtiosta riippumattomia järjestöjä voidaan kuulla.

V LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

22 artikla

Alpeja koskevan yleissopimuksen ja pöytäkirjan välinen suhde

1. Tämä pöytäkirja on Alpeja koskevan yleissopimuksen 2 artiklassa ja muissa asian kannalta merkityksellisissä yleissopimuksen artikloissa tarkoitettu yleissopimuksen pöytäkirja.
2. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolia voivat olla ainoastaan Alpeja koskevan yleissopimuksen sopimuspuolet. Irtisanoutuminen Alpeja koskevasta yleissopimuksesta merkitsee myös irtisanoutumista tästä pöytäkirjasta.
3. Kun sopimuspuolten välinen konferenssi käsittelee tähän pöytäkirjaan liittyviä kysymyksiä, vain tämän pöytäkirjan sopimuspuolet voivat osallistua äänestykseen.

23 artikla

Allekirjoittaminen ja ratifiointi

1. Tämä pöytäkirja avataan Alpeja koskevan yleissopimuksen allekirjoittajavaltioiden ja Euroopan yhteisön allekirjoitettavaksi 20 päivänä joulukuuta 1994 ja se on avoinna allekirjoitettavaksi 15 päivästä tammikuuta 1995 alkaen tallettajavaltiossa Itävallan tasavallassa.
2. Tämä pöytäkirja tulee voimaan niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat ilmaisseet suostumuksensa tulla tämän pöytäkirjan sitomiksi, kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kolme valtiota on tallettanut ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjansa.
3. Sellaisten sopimuspuolten osalta, jotka ilmaisevat myöhemmin suostumuksensa tulla tämän pöytäkirjan sitomiksi, pöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua

ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettamisesta. Sen jälkeen kun pöytäkirjaan tehty muutos tulee voimaan, kyseisen pöytäkirjan uusista sopimuspuolista tulee sopimuspuolia pöytäkirjaan sellaisena kuin se on muutettuna..

24 artikla ***Ilmoitukset***

Tallettaja ilmoittaa jokaiselle johdanto-osassa tarkoitettulle valtiolle ja Euroopan yhteisölle tämän pöytäkirjan:

- a) allekirjoittamisesta,
- b) ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettamisesta,
- c) voimaantulopäivämäärästä,
- d) sopimuspuolen tai allekirjoittajan antamasta julistuksesta,
- e) sopimuspuolen esittämästä irtisanomisilmoituksesta ja sen voimaantulopäivästä.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Chambéryssä 20 päivänä joulukuuta 1994 yhtenä italian-, ranskan-, saksan- ja sloveniankielisenä kappaleena, jonka neljä tekstiä ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Itävallan tasavallan valtionarkistoon. Tallettaja lähettää oikeaksi todistetun jäljennöksen kaikille allekirjoittaneille osapuolille.

LIITE

17 JA 18 ARTIKLASSA TARKOITETUT TUTKIMUKSEN JA KOULUTUKSEN ENSISIJAISET AIHEALUEET

Tutkimus

Vuoristoalueiden määrittely ja luokittelu niiden korkeuden ja eri seutujen ilmastollisten, geomorfologisten, taloudellisten ja infrastruktuuriolosuhteiden pohjalta.

Erilaisilla poliittisen päätöksenteon tasoilla (EU / yhteinen maatalouspolitiikka, valtiot, alueet, paikallisviranomaiset) hyväksytyjen vuoristoalueiden maataloutta koskevien toimenpiteiden vaikutusten sekä ekologisten toimintojen (yhteensopivuus sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien kanssa) varmentaminen.

Maa- ja metsätalouden taloudellisten, ekologisten, sosiaalisten ja kulttuuristen toimintojen ja niiden kehitysmahdollisuuksien arviointi suhteessa eri vuoristoalueiden erityisiin paikallisiin olosuhteisiin.

Vuoristoalueiden maataloustuotteiden tuotanto- ja valmistusmenetelmät ja niiden parannus- ja laatukriteerit.

Geenitutkimus ja tekninen tuki karjaeläinrotujen ja viljelykasvilajien monimuotoisuuden säilyttämiseksi paikallisiin oloihin sopivalla ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalla tavalla.

Koulutus

Maatiloille ja niiden tuotteita jalostaville elintarvikeyrityksille annettava tekninen, tieteellinen ja sosioekonominen tuki ja koulutus.

Tekninen ja taloudellinen liikkeenjohto, jonka tavoitteena on erityisesti tuotetarjonnan monipuolistaminen ja vaihtoehtoisten tuotantomahdollisuuksien ja tulolähteiden löytäminen maataloudesta ja muilta aloilta.

Luonnonmukaisten ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien viljely- ja tuotantomenetelmien soveltamisen tekniset ja taloudelliset olosuhteet ja vaikutukset.

Tiedotusvälineet ja tiedon esittäminen ja levittäminen julkisen mielipiteen, politiikan ja talouden suuntausten mukaan alppialueella ja sen ulkopuolella.

LIITE II

EUROOPAN YHTEISÖN PUOLESTA ANNETUT JULISTUKSET

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS

VUORISTOALUEIDEN MAATALOUTTA KOSKEVAN PÖYTÄKIRJAN 8 JA 9 ARTIKLASTA

Euroopan yhteisö tunnustaa rinnakkaiselon periaatteen, jonka mukaan viljelijällä on mahdollisuus valita tavanomaisten, luonnonmukaisten ja muuntogeenisten viljelykasvien tuotantotapojen välillä noudattaen muuntogeenisten organismien merkintöjä ja/tai puhtautta koskevia lainsäädännöllisiä vaatimuksia. Vuoristoalueiden maataloutta koskevan pöytäkirjan asianomaisia artikloita olisi tulkittava tässä valossa.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS

VUORISTOALUEIDEN MAATALOUTTA KOSKEVAN PÖYTÄKIRJAN 7, 9, 10, 11, 13, 14 JA 16 ARTIKLASTA

Euroopan yhteisö katsoo, että yrityksille myönnettävien julkisten tukitoimenpiteiden on oltava EY:n perustamissopimuksen 36 ja 87–89 artiklan mukaisesti vahvistettujen kilpailusääntöjen mukaisia, eivätkä ne saa vääristää tai uhata vääristää kilpailua eivätkä vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan.